

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/93/2022
Identifikačné číslo spisu: 7021200355
Dátum vydania rozhodnutia: 31. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7021200355.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: W. O. N., narodený X. V. XXXX, bytom G. XXXX/X, N., právne zastúpený: JUDr. Tatiana Jánošíková, advokátka so sídlom Rooseveltova 6, Košice, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného číslo: XXX XXX XXXX X z 26. marca 2021, o zvýšenie invalidného dôchodku, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2022, č. k. 2Sa/19/2021-52, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2022, č. k. 2Sa/19/2021-52 m e n í t a k , že rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne číslo: XXX XXX XXXX X z 26. marca 2021 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde voči žalovanej v rozsahu 100 %.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 26. apríla 2022, č. k. 2Sa/19/2021-52 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne číslo: XXX XXX XXXX X z 26. marca 2021 (ďalej len „druhostupňové rozhodnutie“), ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) z 15. decembra 2020, číslo: XXX XXX XXXX X (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa §

73, § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. žalobcovi zamietol žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 2 a § 6 SSP a § 71, § 153, § 195 a § 196 zákona č. 461/2003 Z. z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd za rozhodné, čo sa týka skutkového stavu, považoval nasledovné: (i) prvostupňový správny orgán prvostupňovým rozhodnutím zamietol žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku z 24. augusta 2020 z dôvodu, že po opätovnom preskúmaní trvania invalidity je žalobca naďalej invalidný s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia určená na 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou; (ii) žalobca sa proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolal tvrdiac, že s posúdením jeho dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu nesúhlasí odvolávajúc sa pritom na pripojené lekárske správy; (iii) o odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný druhostupňovým rozhodnutím; dospel k záveru, že postup prvostupňového správneho orgánu bol správny a prvostupňové rozhodnutie je potrebné potvrdiť; vychádzal pritom z opätovného posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom, ktorý zotrval na pôvodnom posudku; (iv) druhostupňové správne rozhodnutie napadol žalobca správnu žalobou v podstatnom tvrdiac, že posudok zo 17. marca 2021, ktorý bol jadrový pre druhostupňové správne rozhodnutie bol v zjavnom rozpore s lekárskou správou W.. V. T., ktorú žalobca pred vydaním druhostupňového správneho rozhodnutia predložil.

4. Krajský súd východiskovú premisu svojho rozhodnutia artikuloval v bode 29 slovami „ ... posúdenie nepriaznivého zdravotného stavu, ako aj posúdenie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, t. j. posudzovanie následkov nepriaznivého stavu na pracovnú schopnosť poistenca, čo vyžaduje príslušné odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia, je zverené posudkovým lekárom. ... Teda posudzovať mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť patrí výlučne do kompetencie posudkových lekárov sociálneho poistenia, pričom správne súdy v rámci rozhodovania v správnom súdnictve nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali odborný záver ohľadom medicínskych otázok.“. Vychádzajúc z uvedeného krajský súd posudzoval postup žalovaného, ktorý po podaní odvolania žalobcu proti prvostupňovému správne rozhodnutiu na základe „nového“ odborného posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 17. marca 2021, rozhodol vo veci druhostupňovým správne rozhodnutím. Krajský súd v podstatnom uzavrel, že žalobca súdu nepredložil žiadne relevantné dôkazy, ktoré by závery žalovaného spochybňovali alebo opodstatňovali iné závery napadnutého rozhodnutia a posúdení jeho zdravotného stavu, alebo ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov, a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybniť. Správnu žalobou napadnuté rozhodnutie preto považoval za správne a žalobu ako nedôvodnú s odkazom na ustanovenie § 190 SSP zamietol.

5. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. V postupe krajského súdu žalobca vzhliadol naplnenie dôvodu pre podanie kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP (krajský súd porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom

znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Naplnenie tohto dôvodu žalobca videl v zjavne arbitrárnom závere krajského súdu, keď tento konštatoval, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by rozporovali závery posudkového lekára, pričom však žalobca podľa jeho vyjadrenia takéto dôkazy predložil už počas administratívneho konania, ktorým dôkazom mala byť najmä lekárska správa W.. T. z 11. januára 2021. Žalobca vo svojej kasačnej sťažnosti (najmä v časti označenej ako „Sťažnostné body - odôvodnenie kasačnej sťažnosti“) podrobne opísal rozpor medzi lekárskou správou W.. V. T. z 11. januára 2021 a posudkom posudkového lekára zo 17. marca 2021, o ktorom žalobca vyhlásil, že „Túto správu mal k dispozícii správny orgán už počas administratívneho konania, pretože ju uvádza v posudku zo dňa 17.3.2021, no jej záver vyslovene ignoruje.“. Žiadal, aby kasačný súd „... zmenil Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2Sa/19/2021-52 zo dňa 26.04.2022 tak, že Rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.03.2021 ako aj Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 15.12.2020 zrušuje a vracia vec správnomu orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie.“.

III.

8. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo 7. júla 2022.

9. Uviedol, že žalobcom uvádzané dôvody kasačnej sťažnosti nepovažuje za opodstatnené, vychádzajúc pritom z presvedčenia, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na jeho základe náležite vec právne posúdil a správne rozhodol. Odkázal na svoje písomné vyjadrenie zo dňa 21. júna 2021, ktorého sa naďalej pridrižiava a zdôraznil, že „Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.“. Žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

IV.

10. Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti bolo žalobcovi doručené na vedomie dňa 14. júla 2022.

V.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný [§ 11 písm. h) SSP] preskúmal kasačnú sťažnosť žalobcu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

12. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

16. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

17. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

18. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne číslo: XXX XXX XXXX X z 26. marca 2021, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 73, § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. žalobcovi zamietol žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku.

19. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

20. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

21. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

22. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a/ lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
b/ komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

24. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

25. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

26. Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú.

27. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

28. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada.

29. Podľa § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav poistenca v prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

30. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

31. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

32. Najvyšší správny súd mal jednak zo súdneho spisu, jednak z obsahu pripojeného posudkového spisu preukázané nasledovné skutočnosti, ktoré boli podstatné pre jeho rozhodnutie vo veci. Podkladom pre správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného bol posudok W.. Q. E. zo dňa 17. marca 2021 (ďalej len „posudok zo 17. marca 2021“). Táto skutočnosť vyplýva z konštatovania uvedeného v poslednom odseku na druhej strane druhostupňového rozhodnutia v nasledovnom znení: „Na základe podaného odvolania bol zdravotný stav účastníka konania opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 19. januára 2021, ktorý zotrval na pôvodnom posudku, nevyhovelo odvolaniu účastníka konania a preto predložil kompletný posudkový spis posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach.“. Na ostatnej strane druhostupňového rozhodnutia je následne uvedený text: „Príloha: odborný lekársky posudok zo dňa 17. marca 2021“.

33. Jedným z podkladov posudku zo 17. marca 2021 bola aj lekárska správa W.. V. T. z 11. januára 2021, čo dokumentuje aj nasledovný text uvedený na druhej strane posudku zo 17. marca 2021: „PSYCHIATRICKÉ VYŠETRENIE: W.. V. T. M..L..T.. Košice: 11.1.2021: psychiatricky liečený od svojich 19 rokov, opakovane hospitalizovaný celkovo 3x, naposledy v roku 2011 s dg. schizoafektívna porucha, manický typ, porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním iných stimulancií vrátane kofeínu, akútna intoxikácia. Bol prijatý za dramatických okolností, kedy seba aj okolie ohrozoval na zdraví, počas hospitalizácie absolvoval 6x ECT. Je vedený v našej ambulancii, chodí pravidelne na kontroly, užíva psychofarmaká v kombinácii, zároveň absolvuje individuálnu psychoterapiu. Celkové zhodnotenie zdravotného stavu: počas psychiatrickej liečby 7 rokov užíval Sertralin, ktorý postupne zvyšoval až prestal účinkovať a musel byť vysadený, účinnú náhradu sa nepodarilo nájsť, postupne užíval Ixel, Welbutrin, Duloxetin, Brintelix, Cipralex, Seroxat, Trittico, Aurorix a ďalšie, kde efekt nebol dostatočný a objavili sa vedľajšie účinky ako hypertenzná kríza, polyúria, psychotické ataky. Aj súčasná liečba nemá plný účinok, pretože dávka Alventy 150+37,5 mg denne nemá dostatočný terapeutický účinok a pri dávke 225 mg vzniká masívna polyúria. Diurnálny rytmus je veľmi premenlivý, dlhodobo pretrvávajú ranné pesimá, účinok Alventy je zhruba po 4 hod. použitia a trvá do 4-5 hod. a súvisí s vysadením už neúčinného Sertralinu a nástupom farmakorezistencie na takmer všetky uvedené vyskúšané farmaká. Po odznení lieku nastupuje úzkosť, strach, napätie, nervozita,

samovražedné myšlienky, počuje hlasy, ktorým nerozumie. Tento cyklus umožňuje fungovať denne len niekoľko hodín s čiastočným bezpríznakovým pocitom ochorenia. Celkovo stav za posledné 3 roky sa výrazne zhoršil, pacient je maximálne nápomocný pri liečbe, aj napriek tomu musím konštatovať, že liečba napomáha len čiastkovo a diurnálny rytmus sa nemení k lepšiemu. Chronická depresívna fáza, ako aj nedostatočný účinok farmák nedovoľujú plnohodnotné prežívanie pacienta, denný výkyvy nálady, pocity strachu, úzkosti zhoršujú celkovo prežívanie a práceneschopnosť pacienta, v dlhodobej depresívnej fáze bipolárnej afektívnej poruchy. Záver: Bipolárna afektívna porucha, terajšia epizóda ťažkej depresie s psychotickými príznakmi F31.5, bipolárna afektívna porucha, terajšia epizóda ťažkej depresie bez psychotických príznakov v anamnéze. Pacient potrebuje dlhodobú neprerušovanú psychiatrickú liečbu a starostlivosť, pravidelné kontroly u psychiatra, prognóza dubiózna, nepriaznivá, vzhľadom na to, že ochorenie má chronický charakter, kedy treba rátať s tým, že sa môžu vyskytnúť recidívy ťažkostí a zhoršenia psychického stavu, čo celkovo ovplyvní fungovanie pacienta tak v pracovnom ako aj osobnom živote.“.

34. Napriek tomu, že sa posudok zo 17. marca 2021 na lekársku správu W.. T. (v podstatnom citovanú vyššie) odvolával, v závere, v časti označenej ako „Celkový posudok“ posudkový lekár o. i. uviedol nasledovné: „... V žiadnom vyšetrení nie sú prítomné psychotické príznaky, myslenie bez bludov, vnímanie je neporušené, k stavu je kritický, je bez suicidálnych tendencií. ... je bez psychotických príznakov ... Dolná hranica percentuálneho rozpätia je stanovená vzhľadom na neprítomnosť psychotických príznakov, suicidálnych tendencií, kompenzovanosť stavu za ambulantných podmienok, bez nutnosti hospitalizácie.“.

35. Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu a konania mu predchádzajúceho najvyšší správny súd dospel k záveru, že krajský súd, pokiaľ pristúpil k zamietnutiu správnej žaloby ako nedôvodnej, pochybil, nakoľko v procese posudzovania zdravotného stavu žalobcu zo strany posudkových lekárov sociálneho poistenia došlo k pochybeniu majúcemu zásadný vplyv na zistenie a následné ustálenie skutočného stavu veci.

36. Najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia [§ 153 ods. 1 písm. b) v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.] s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

37. Po preskúmaní veci, konkrétne posudku zo 17. marca 2021 tvoriaceho podklad pre následné vydanie druhostupňového rozhodnutia a tiež vzhľadom na obsah posudkového spisu, súčasťou ktorého sú lekárske nálezy doložené účastníkom konania v priebehu dávkového konania dospel najvyšší správny súd k záveru, že posudok zo 17. marca 2021 požiadavky na jeho obsahovú stránku uvádzané v predchádzajúcom bode tohto rozsudku nespĺňa. Za zásadné považuje najvyšší správny súd upriamiť pozornosť na tú skutočnosť, že medzi posudkom zo 17. marca 2021 a lekárskou správou W.. T. (ktorá bola pre jeho závery zdrojová) sú zásadné rozpory, resp. tieto stoja v protiklade (napr. tvrdenia o

ne/existencii suicidálnych tendencií alebo tvrdenia o ne/existencii psychotických príznakov), a to všetko bez toho, že by posudok zo 17. marca 2021 obsahoval čo i len polemiku alebo zmienku o protichodných záveroch psychiatrického vyšetrenia datovaného približne dva mesiace pred vyhotovením posudku zo 17. marca 2021.

38. Z tohto dôvodu najvyšší správny súd dospel k záveru, že posudkový lekár sa vo svojom lekárskom posudku (posudok zo 17. marca 2021, ktorý bol kľúčovým podkladom pre druhostupňové rozhodnutie) dostatočne, resp. vôbec touto okolnosťou (závermi lekárskej správy W.. T.) nezaoberal, respektíve dostatočným spôsobom nezrejmil, na základe akých konkrétnych dôvodov túto správu nezohľadnil. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší správny súd (aj s poukazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania plynúcu z § 5 ods. 7 SSP) dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného nie je v súlade so zákonom, lebo zistenie skutkového stavu žalovaným nie je dostačujúce na riadne posúdenie veci [§ 191 ods. 1 písm. e) SSP], a preto rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že druhostupňové rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

39. O trovách konania rozhodol najvyšší správny súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní dosiahol úspech, priznal nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.